

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

תמורה דף לד.

האם יכול לשרוף לאלו שדינם בקבורה, או לקבור לאלו שדינם בשריפה?

לקבור לנשרפים	לשרוף לנקברים	
אסור ¹	אסור ²	לרבנן
	רשאי להחמיר כן ³	לר' יהודה

מה דין שער נזיר טמא או שער פטר חמור כשהוא בפני עצמו, ומה הדין כשארגו בשק?

כשארגו בשק	כשהוא בפני עצמו	
נקבר	נקבר	לרב נחמן ⁴ ורבי אלעזר ורבי ירמיה ⁵
נשרף	נקבר ⁶	לרב ששת ולר' יוסי בר' חנינא

באיזה אופנים אמרינן בהקדש שטעון שריפה שאפרו מותר ובאיזה אופן אפרו אסור?

אפרו אסור	אפרו מותר	
כשלא היה מי שיוציאו מאיסור מעילה	כשיצא כבר מאיסור מעילה	לרמי בר חמא
בתרומת הדשן	בכל אפר הקדש	לרב שמעיה

¹ פירש"י דדלמא אתי איניש ואשכח להו ואכיל להו. והקשה הרע"א בגליון הש"ס, דלמה צריך טעם זה, הא כיון שמצותן בשריפה, כשקברם לא קיים את מצות שריפה שהוצרכה להם, וצ"ע. ועי' במה שציין ביד בנימין.

² וביארה הגמ' (ולתוס' היה גירסא זו במשנה), משום דנקברים אפרן אסור ונשרפין אפרן מותר, וא"כ חיישינן שמא יבוא להנות מן האפר.

³ הנה ודאי ששריפה היא חומרא יותר מקבורה, דעל ידה הוא מבער מיד מן העולם, אלא שרבנן חששו דאף שמחמיר לשופרם חיישינן שמא מתוך זה יבוא להקל באפרם (דאפר הנשרפים מותר), ואילו ר' יהודה לא חייש לזה.

⁴ הגם שרב נחמן שתק כששאלו טבי מפטר חמור על פטר חמור, ושאלו טבי לרב נחמן אי מידי שמיע לך בהא, ואמר לו רב נחמן בשם רב ששת כאן בשק כאן בשער, מ"מ נראה שרב נחמן עצמו לא סובר כן, מזה שלא תירץ לו מתחילה כן גם על נזיר וגם על פטר חמור. ואם נאמר דרב נחמן אמר לטבי "מידי שמיע לך" (כפי שמשמע מהגהות הגר"א שבסוף המסכת, ע"ש) - ניחא טפי.

⁵ הנה רב ירמיה לא תירץ כרב ששת את הקושיא מפטר חמור על פטר חמור (דכאן בשער וכאן בשק), שמע מינה דס"ל כתירוץ רב נחמן דכאן בנזיר טמא וכאן בנזיר טהור, ועל פטר חמור הוא מתרץ דהוא כר' יהודה שרשאי להחמיר על עצמו ולשרוף.

⁶ ובהכי מיירי מתניתין, אולם כל זה בנזיר טמא דוקא דבנזיר טהור לכו"ע נשרף כדכתיב (במדבר ו:יח): "וְגִלְחַת הַנְּזִיר פְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת רֹאשׁוֹ וְלָקַח אֶת שְׁעָר רֹאשׁוֹ וְנָזַר וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר תַּחַת זְבַח הַשְּׁלָמִים". [ומה שמשמע מרש"י (ד"ה כאן בשק) שגם בנזיר טהור מיירי מתניתין שנקבר, כבר הגיה הרש"ש, דצ"ל: אידי ואידי בטמא, ע"ש].